

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/59/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417201201
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8417201201.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobcov 1. C. R., nar. XX.XX.XXXX, J. L. XXXX/XX, D. - G., štátny občan SR, 2. C. A., nar. XX.XX.XXXX, G. XXXX/X, D., štátny občan SR, 3. B.. Q. A., nar. 03.XX.XXXX, G. XXXX/X, D., štátny občan SR, 4. G.. K. W., nar. XX.XX.XXXX, G. XXXX/X, D., štátny občan SR, 5. C. D., nar. XX.XX.XXXX, A. XX, D., štátny občan SR, právne zastúpených: JUDr. Ľuba Berezňaninová, advokátka so sídlom Hlavná 45, Prešov, proti žalovanému: Urbárske a komposesorátne pozemkové spoločenstvo Osturňa, so sídlom Osturňa 295, IČO: 17 085 829, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolaní žalobcov v 1. až 5. rade proti uzneseniu Okresného súdu Stará Kežmarok č. k. 8C/5/2017 - 88 zo dňa 13.3.2017 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje sa uznesenie a vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Žalobcovia v 1. až 5. rade sa podaným návrhom domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia a uloženia zákazu žalovaného nakladať (najmä dať do nájmu), užívať, požívať akékoľvek plody a úžitky z nehnuteľných vecí, najmä v rozsahu ťažby a odvozu dreva z lesných pozemkov alebo poverovania tretích osôb na vykonávanie ťažby a odvozu dreva na v ňom uvedených pozemkoch, s výnimkou náhodnej ťažby podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch za účelom ochrany lesa alebo odstraňovania škodlivých činiteľov v lese, a to až do konania najbližšieho valného zhromaždenia žalovaného, ktoré bude uznášania schopné.

2. Okresný súd Kežmarok ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým uznesením konanie zastavil a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

3. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pri skúmaní podmienok konania súd zistil, že medzi tými istými sporovými stranami a o tej istej veci už bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. 8C/1/2017-61 z 20.1.2017. Právoplatnosť nadobudlo 14.2.2017. Návrhom zo 16.2.2017 sa žalobcovia domáhali totožného rozhodnutia založeného na tých istých skutkových tvrdeniach voči tomu istému žalovanému. V prejednávanej právnej veci nemožno konštatovať zmenu skutkových tvrdení a okolností významných pre rozhodnutie (§ 329 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), na základe ktorých by bolo možné rozhodovať vo veci samej. V danom prípade ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

4. Poukázal na ustanovenia §§ 324 ods. 1, 326 ods. 1, 161 ods. 1, 2, 230 CSP.

5. O trovách konania rozhodol podľa §§ 256 ods. 1, 262 ods. 1 CSP v súlade so zásadou procesnej zodpovednosti sporovej strany.

6. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalobcovia v 1. až 5. rade. Namietali, že z obsahu odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Kežmarok č.k. 8C/1/2017-61 zo dňa 20.01.2017 vyplýva, že dôvodom na zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že žalobcovia neosvedčili nimi tvrdenú právnu skutočnosť, že sú podielníkmi žalovaného, keďže nepredložili k návrhu zoznam vlastníkov (podielnikov), ktorý je podľa Zmluvy o založení žalovaného zo dňa 22.06.2014, jej neoddeliteľnou súčasťou. Konkrétnymi skutkovými okolnosťami, ktorými žalobcovia odôvodňovali podanie predmetného návrhu, sa súd prvej inštancie v tomto uznesení vôbec nezaoberal. Z judikatúry pritom vyplýva, že zamietavé rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie je prekážkou právoplatne rozhodnutej veci iba vtedy, ak zo strany súdu došlo k reálnemu skúmaniu a právnemu posúdeniu skutkových okolností, ktoré sú totožné so skutkovými okolnosťami uvedenými v neskoršom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Takáto situácia však v prejednávanej veci nenastala. Keďže teda súd prvej inštancie mal pochybnosti o vlastníckom práve žalobcov k nehnuteľnostiam, ktoré možno spoľahlivo zistiť z verejného registra - kataster nehnuteľností, konkrétne z LV č. XXXX, k.ú. O. a LV č. XXXX, k.ú. O. a ktoré boli v návrhu na neodkladné opatrenie jasne uvedené, nebol dôvod na zamietnutie návrhu, pre tento nedostatok. Išlo o odstrániteľnú vadu podania a nie o taký nedostatok, pre ktorý by nebolo možné pokračovať v konaní o návrhu na neodkladné opatrenie. To, že to takto procesné pravdepodobne posúdil aj súd prvej inštancie vyplýva z výroku uznesenia, keďže návrh neodmietol, ale zamietol. Ak by totiž vyššie opísanú vadu podania posúdil ako neodstrániteľnú, t.j. takú, ktorá neumožňuje pokračovanie v konaní, musel by návrh odmietnuť. Napriek tomu odôvodnenie uznesenia po konštatovaní skutočnosti, že žalobcovia nedoložili zoznam podielnikov, už ďalej vecne nepokračuje a na tomto základe došlo napokon de iure k zamietnutiu návrhu bez reálneho skúmania skutkových okolností tvrdených a listinnými dôkazmi podložených. Súd prvej inštancie tak v uznesení vytvoril hybrid, ktorý žalobcom absolútne nič neriešil. Iba sa tým neodôvodnene zmarilo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj časové hľadisko a účel neodkladného opatrenia, ktorým je zabezpečenie rýchlej predbežnej ochrany práv a právnych záujmov žalobcov, sa javilo ako efektívnejšie podať nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ako podanie odvolania proti uzneseniu, ktorým bol prvý návrh zamietnutý. Keďže sa súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vôbec nevyjadril ku skutkovým tvrdeniam a dôkazom predloženým žalobcami, nebol na strane žalobcov dôvod uvažovať v intenciách vzniku prekážky rei iudicatae vo vzťahu k novému návrhu na neodkladné opatrenia. V novom návrhu bola, oproti pôvodným skutkovým okolnostiam tvrdeným v prvom návrhu, pripojená nová skutková okolnosť, a to dôkaz o začatí správnom konaní o uložení pokuty žalovanému, z dôvodu nesplnenia zalesňovacieho plánu v jeseni 2016 (viď bod V. návrhu na neodkladné opatrenie zo dňa 15.02.2017). Ani táto nová skutková okolnosť však nebola súdom prvej inštancie nijako preskúmaná. Nemohlo sa teda jednať o tú istú vec. Novou skutočnosťou, ktorú navrhovatelia uviedli v poradí druhom návrhu na neodkladné opatrenie, došlo k prelomeniu totožnosti veci. Preto zastavenie konania o druhom návrhu, z dôvodu existencie prekážky rei iudicatae, nie nedôvodné. Toto zastavenie je nedôvodné aj preto, že v zamietavom uznesení vôbec nedošlo k preskúmaniu skutkových okolností tvrdených žalobcami, ktorými odôvodňovali potrebu predbežnej úpravy pomerov medzi stranami sporu. Z uvedeného dôvodu považovali napadnuté uznesenie nezákonné, arbitrárne a svojvoľné, bez akéhokoľvek odôvodnenia. Navrhli napadnuté uznesenie zmeniť a neodkladné opatrenie nariadiť v zmysle podaného návrhu.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté rozhodnutie postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre potvrdenie uznesenia alebo jeho zmenu (§ 387 ods. 1, § 388 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

8. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

9. Účelom predbežného opatrenia je zaistiť pomery v prípadoch, ktoré neznesú odklad (§325 ods. 1 CSP „Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.“) Ide o prostriedok rýchlej a účinnej reakcie na situáciu, ktorá si žiada okamžité riešenie prostredníctvom súdnej ochrany.

10. V súlade s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít je dôvodom na zastavenie konania pre prekážku veci rozsúdenej i opakovaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bez zmeny skutkových okolností (porov. stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 25/2011).

11. V záujme právnej istoty strán konania zákon predchádza tomu, aby v tej istej veci bolo neodkladné opatrenie nariadené niekoľkokrát alebo aby o tom istom návrhu boli vydané rozdielne rozhodnutia. Tento účel zabezpečuje CSP negatívnou podmienkou konania - požiadavkou, aby rozhodnutiu nebránila prekážka veci začatej v zmysle § 159 CSP alebo právoplatne rozhodnutej v zmysle § 230 CSP.

12. Prekážka rei iudicatae nastáva momentom právoplatnosti rozhodnutia. Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže byť v rozsahu záväznosti výroku rozhodnutia „táto vec“ prejednávaná znova. To však platí len potiaľ, pokiaľ je daná „totožnosť veci“. Za tú istú vec v zmysle § 230 CSP treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť strán v konaní, nie je samo osebe významné, ak majú tie isté strany v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom ako žalobcovia). Tých istých strán sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie) strán, ktorí sú (boli) stranami už skončeného konania.

13. Z odôvodnenia uznesenia sp. zn. 8C /1/2017 z 20.1.2017 plynie, že dôvodom na zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo absencia osvedčenia právnej skutočnosti, a to či žalobcovia sú podielníkmi žalovaného.

14. V prvom rade sa žiada uviesť, že pokiaľ v prvom prípade podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie zamietol návrh pre neosvedčenie určitej právnej skutočnosti, tak pri druhom návrhu tento nedostatok vytykajúci súdom prvej inštancie žalobcovia odstránili, teda preložením listov vlastníctva osvedčili skutočnosť, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností. Minimálne v tomto smere sa skutkové okolnosti prípadu zmenili. V podanom odvolací žalobcovia ďalej namietajú, že novou skutkovou okolnosťou je začatie správneho konania o uložení pokuty žalovaného v dôsledku nesplnenie zalesňovacieho plánu. S touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie nezaoberal.

15. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie bez ďalšieho uviedol, že návrhom zo dňa 16.2.2017 sa žalobcovia domáhali totožného rozhodnutia založeného na tých istých skutkových tvrdeniach voči tomu istému žalovanému.

16. Odvolací súd vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutí poznamenáva, že myšlienkový postup súdu musí byť dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia.

16. Judikatúra ústavného súdu tomuto záveru prisvedčuje. Aj v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí

byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť najmä náležite odôvodnené.

17. Tieto požiadavky odvolaním napadnuté uznesenie dostatočným spôsobom nespĺňa, v dôsledku čoho je rozhodnutie nepreskúmateľné, čo je dôvodom pre jeho zrušenie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP, pretože v dôsledku nepreskúmateľnosti rozhodnutia dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces za situácie, že nie je transparentne jasné, na čom je založené rozhodnutie súdu.

18. K absentujúcemu myšlienkového pochodu v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd nemohol zaujať relevantné stanovisko, preto uvádza nasledovné. Úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní bude v súlade s vyššie naznačených intenciách posúdiť podaný návrh žalobcov a vecne rozhodnúť.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).